

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. Possibilene est distingui partes continui in ratione partium
formaliter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Extrinseca extensio, nego quod non requiratur ad distinctionem actualem palmi, in ratione formali palmi, licet non requiratur ad distinctionem actualem palmi quoad entitatem, ab entitate actuali alterius palmi, in potentia est ergo illic actu entitas, quæ potest esse palmus, si habeat terminos. Terminatio palmi intrinseca convenit palmo, ante omnem assignationem, si detur palmus formaliter, sed nego dari palmium formaliter in illo quo continuo constante entitate plurium palmarum.

DIFFICULTAS III.

Possibile est distinguere partes continui in ratione partium formaliter?

DICENDUM EST. Partes continui, in ratione partium formaliter, impossibile est distinguere: sed quotiescunque distinguuntur, non nisi secundum quid, & vulgariter in ratione partium formaliter, distinguuntur.

PROBATUR CONCLUSIO. Tunc partes continui distinguuntur in ratione partium formaliter, quando constituuntur in ratione partium formaliter, sed constitui non possunt in ratione partium formaliter nisi secundum quid. Minor probatur. Partes continui non constituuntur in ratione partium formaliter per mentis designationem, aut quamcunque extensionem externam, aut contactum, nec per diversam informationem, ut cum aliquid frigitur aut calefit, non etiam per divisionem. Ergo non possunt constitui in ratione partium formaliter nisi secundum quid.

PROBATIO I. Probatur minor. Tum quia id innuit Aristoteles L. de anima text. 32. Tum quia operatio nostri intellectus nihil ponit in nobis, quod sit prædicatum primò intentionale; esse autem partis formaliter, est prædicatum primò intentionale, ad eum modum, quo esse albi, consequenter designatio mentis, facit partem intentionaliter, sed non simpliciter. Tum quia distinguere realiter, est distinguere nemine cogitante, sed distinguere partes in ratione partium formaliter, est distinguere realiter, de tali enim distinctione agitur. Ergo distinguere partes in ratione partium formaliter, est distinguere nemine cogitante, non ergo istud distinguere, erit aliquo cogitante, adeoque nec aliquo designante. Tum quia, si ipsa assignatione habetur ratio formalis partis, nemo tibi in disputatione negare posset, partes esse distinctas realiter in ratione partium. Quod ipsum probatur. Quia hoc ipso negans has partes esse distinctas realiter, designat illas, tu autem concedis partes post assignationem, esse distinctas realiter. Tum quia, si designatio mentalis sufficit, ad constituendas partes in ratione partium for-

maliter, vel sufficit designatio unius præsentis, vel quorumcunque aliorum? si quorumcunque aliorum; Ergo tu temere asseris has partes, non esse distinctas realiter, nescis enim annon illas aliquis designaret. Si autem sufficit designatio unius præsentis; Ergo per assignationem non constituuntur partes in ratione partium formaliter, quod enim est pars formaliter, est respectu omnium pars, ut album respectu omnium est album. Tum quia universaliter ratio tangentis, designantis, ostendit, sunt actiones, quæ non possunt tribuere subiecto, circa quod versantur, nisi formalitates, quas de se important, seu non nisi formales suos effectus, v. g. actio visiva, non potest tribuere nisi denominationem visivæ, actio tactiva denominationem tactivæ. Ergo & ratio assignationis, tribuit rationem assignati, non autem partis formaliter. Et sicut cum aspicio ulnam & semiulnam, possum quidem dicere designando medietatem ulnæ, hoc est æquale alteri, tamen illa designatio non plus importat quam determinationem, de quo scilicet subiecto ego loquor, & importat non nisi adæquationem representatam intentionaliter, quamvis cum fundamento in re, sed non importat adæquationem physicam realem. Ergo nec importabit esse formaliter partis similis designatio, quia etiam esse partis, formaliter importat aliquid physicum.

PROBATIO II. Probatur Minor, quod scilicet partes non constituuntur in ratione partium formaliter per diversam informationem. Tum quia, ut dictum proximè, formæ receptæ in subiecto non tribuunt, nisi effectus suos formales: v. g. frigus esse frigidi, nec frigoris effectus formalis est, facere partem. Tum quia per hoc, apud oppositum sentientes, pars constituitur formaliter in ratione partis, per quod constituitur in ratione terminatæ. Sed per illas formas, non constituitur in ratione terminatæ, quia si illa pars haberet proprios terminos, & non communes cum residuo cum quo continuatur, hoc ipso non esset continuum illud, adeoque non evinceretur, partes continui in ratione partium formaliter esse distinctas, quia ob diversam informationem non essent continuæ; & licet assignabile sit aliquid in illo continuo, quod non est ulterius frigefactum, hæc tamen terminatio, est terminatio frigoris, adeoque secundum quid, sed non est terminatio ipsius continui, adeoque non est constitutio partis in ratione partis formaliter.

PROBATIO III. Probatur eadem minor, nempe quod partes in ratione partium formaliter, non constituuntur divisione. Tum quia id quod est pars formaliter, non potest habere rationem totius formaliter, sunt enim hæc sibi opposita, sed continuum post divisionem, habet rationem totius formaliter, Ergo non

habet rationem partis formaliter, sed non nisi secundum quid & ampliatiuè. Tum quia id quod habet suam integritatem, & habet jus existendi in rerum natura, non per ordinem ad aliud, est totum formaliter, & non potest esse nisi secundum quid, & ampliatiuè pars, & ita digitus v. g. abscissus, non habet suam integritatem propriam, nec jus existendi in rerum natura, nisi ad integrandum corpus organicum; sed gutta aquæ v. g. post separationem, habet suam integritatem; quia hanc guttam, quæ est in individuo, non nisi hæc entitas liquidi constituit, & quidquid illi adjeceris, jam erit aliud integrum. Habet item jus existendi in rerum natura, sine ordine ad aliud: nam homogenea quia in illis conservatur tota ratio formæ, gaudent hoc jure. Tum quia accipio vas aquæ, & unam guttam ejusdem aquæ, & dico hæc gutta per se est pars formaliter, & illa vasis aqua est totum formaliter. Ergo & hæc gutta est totum formaliter. Nam illa aqua vasis, quæ comparatè ad fontem, vel fluvium, vel mare, longè est minor, & indubiè communes terminos habebat in fonte, & nihilominus, est post separationem totum. Ergo & hæc gutta, propter rationis paritatem, erit totum formaliter. Ergo ulterius non nisi secundum quid, comparatiuè, ampliatiuè, erit pars. Unde si quæras, hæc gutta demonstrando eam, estne pars an totum, respondebitur, ante separationem neque est pars formaliter, propter adlatas rationes, neque totum formaliter, quia non habet suam integritatem propriis terminis circumscriptam, sed post separationem erit totum formaliter, & pars non nisi respectiue, quæ uniebatur cum alia aqua, quæ plus entitatis in se habet, adeoque erit pars ampliatiuè & secundum quid, nomine enim partis formaliter, venit pars ex intrinsecis suis principiis habens formalitatem constitutivaque sui in ratione partis, adeoque excludendo rationem quæ non sit pars, consequenter excludendo rationem totius, quam exclusionem totius, non dicit id, quod est per nos ampliatiuè pars. Hinc quamvis aliorum entium dentur partes formaliter, non tamen continui, quia partes aliorum entium sunt tales, ut non habeant jus existendi in rerum natura, nisi per ordinem ad constituendum aliud, unaquæque autem pars continui, habet jus existendi in rerum natura, & non per ordinem, ad constituendum aliud.

COLLIGES hinc. Quod cum partes in ratione partium constitutas, intelligamus partes in ratione individui constitutas, & propriis terminis circumscriptas, certò immerito disputabitur contra nos, fietque quæstio non nisi de voce, cum nec oppositū sentientes, in continuo partibus rationem individui, nec rationem priorum terminorum tribuant.

De distinctione quantitatis à re quantæ.

NEgant aliqui Nominales, quantitatem esse distinctam realiter. Asserit S. Thomas, Scotus, & ex nostris reliqui, excepto Arriagad. 5. Metaph. n. 10. in qua positione diuisi sunt adhuc Nominales: aliqui enim censent quantitatem identificari soli substantiæ, non verò accidentibus, quo etiam principio utitur Arriaga. alii censent accidentibus & substantiæ identificari quantitatem.

DICENDUM est I. *Quantitatem Accidentibus non esse identificatam.*

PROBATUR I. Argumento desumpto ex Aristot. 5. Metaph. C. de Quanto. Si album haberet identificatam sibi quantitatem, esset quantum per se, quia ea quæ sunt rei identificata, conveniunt ei per se; non enim per accidens se habet id, quod est ipsa res, nihil enim ad se, per accidens se habet: sed album non est quantum per se, album enim est quantum, non nisi, ut inquit Aristoteles, quia subjectum cui insunt, est quantum. Ergo non est quantum per se. Porro posui in Conclusionem, quod quantitas accidentibus non sit identificata, & non posui quod sit res, quia volui id probare argumento Aristotelico, qui distinctionem agnovit, sed non separabilitatem quantitatis à suo subjecto, consimiliter ac de modis philosophantur Modalistæ.

PROBATUR II. Communi argumento. Si quantitas esset identificata accidentibus, haberent accidentia se ipsis principium impenetrabilitatis, naturaliterque penetrare se non possent; si naturaliter penetrare se non possent, naturaliter in eodem loco esse non possent; sunt autem naturaliter in eodem loco, dulcedo enim & albedo lactis, nec sensu, nec ratione, separata sunt loco.

RESPONDENT I. Quantitatem ejusdem rationis non posse penetrari, quantitates tamen diversæ rationis posse penetrari, atque ita cum quantitas dulcedinis, & quantitas albedinis, sint quantitates diversæ rationis, bene penetrari poterunt.

CONTRA. Tum quia Natura quantitatis ejusdem rationis, exigit impenetrationem. Ergo & quantitas diversæ rationis. Imò potius penetrare se deberent quantitates ejusdem rationis, quia quæ sunt ejusdem rationis, facilius se compatiuntur. Tum quia gradus homogenei qualitatis, sunt gradus ejusdem rationis, & habent quantitates proprias, & nihilominus se penetrant in eodem subjecto. Ergo falsum est principium, quantitates ejusdem rationis non posse se penetrare. Tum quia ut advertit Pontius, sequeretur hostias duas consecratas, posse se penetrare, quia haberent quantitates